

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /B A H P N/**

Изх.№ 68/28.04.2025 г.

ДО

МЕДИИТЕ

ОТВОРЕНО ПИСМО

КАДРОВИЯТ ДЕФИЦИТ СРЕД АКУШЕРКИТЕ Е НАЛИЦЕ

За да променим това, има нужда от конкретни действия

и промени в здравната система още сега

Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ) от години предупреждава за дефицита на специалисти по здравни грижи в България, в частност на акушерки. Според Националния електронен професионален регистър (НЕПР) на БАПЗГ броят на акушерките в страната ни към момента е 4 363, което означава, че на 100 000 души население се падат 67.7 акушерки. В същото време в Европейския съюз този показател е по-нисък - 34.6 акушерки се падат на 100 000 души население през 2021 г. На пръв поглед цифрите показват, че в страната ни има повече акушерки от нужното и от средното за Европа.

Реалността обаче е различна. За да се отчете действителната обезпеченост с акушерки в България, не е достатъчно да се погледнат само цифрите, а да се вземат предвид и много други фактори: каква част от тези специалисти работят в здравната система, каква е възрастовата им структура и регионално разпределение, мотивирани ли са младите хора да учат за тази благородна професия и когато завършат образованието си, достигат ли до професионална реализация. Известно е, че през последните години бройките за акушерки и медицински сестри в университетите и техните филиали трудно се запълват. Някои студенти се отказват от избора си още преди да се дипломират. Нарастващият брой лечебни заведения също води до недостиг на кадри заради конкуренцията между отделните болници за привличане на специалисти по здравни грижи, в това число и акушерки. По данни на Националния статистически институт (НСИ) към 31.12.2023 г. у нас функционират 341 лечебни заведения за болнична помощ, докато през 2005 г. болниците в България наброяват 262. Средната възраст на акушерките у нас е 48 г., като голяма част от тях са в пенсионна възраст и всеки момент могат да излязат от системата. Липсата на медицински сестри в някои болнични заведения се запълва от акушерки.

Безспорно доказателство за недостига на акушерки в лечебните заведения в страната е и случващото се в МБАЛ „Рахила Ангелова“ - Перник, където АГ отделението временно няма да има възможност да оказва родилна помощ поради липсата на персонал.

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /B A H P N/**

Причините, които доведоха до тази кадрова криза са многобройни. Сред тях са липсата на остойностяване на труда на акушерките, неудовлетвореността им от тяхната професионална кариера, липсата на обществено признание, лошите условия на труд, застаряването на персонала и синдрома на изпепеляването. Поради това една четвърт от акушерките директно заявяват намерението си да търсят по-добра професионална реализация в чужбина, други пък ще напуснат работа, за да се реализират в друга сфера или ще се пенсионират.

Изолирано решение на проблема с кадровия дефицит в здравеопазването, няма. За да се промени тенденцията на липсващи специалисти по здравни грижи, е нужно да се предприеме цялостна реформа на здравната система, основана на ясни стандарти за качество, контрол на спазването им и остойностяване на дейностите, които извършват медицинските специалисти. Това включва необходимостта от мерки като приемане на Медицински стандарт по направление „Акушерски грижи”, подкрепа на политиките за продължаващо обучение на акушерките, като се гарантира, че знанията и уменията им ще бъдат оценени; Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ) да бъде страна по договарянето на Националния рамков договор (НРД); остойностяване на акушерския труд в клиничните пътеки (КП), свързани с бременността, раждането и следродилния период; въвеждане на задължителна и еднаква за лечебните заведения система за атестация на персонала по категории и осигуряване на средства за нейното прилагане. Нужна е и цялостна промяна в нагласата на мениджмънта на лечебните заведения към специалистите по здравни грижи, обсъждане на проблемите, преоценки на организационно-управленските дейности, на удовлетвореността от работа, подобряване организацията на труд, стратегия за стимулиране на персонала, разпределяне на средствата съобразно системата за атестиране на персонала, програми за справяне със стреса и др.

Проблемът с кадровата криза сред акушерките не е характерен само за България, светът е изправен пред безпрецедентна криза и в това отношение. Затова Световната здравна организация (СЗО) стартира едногодишна кампания и призова правителствата и глобалната здравна общност да дадат приоритет на здравето на майките и новородените. Акушерките са в основата на това усилие, осигурявайки животоспасяващи грижи, които гарантират здравословна бременност, безопасно раждане, здраво ново поколение и проспериращи семейства. За да постигнем целите, имаме нужда от конкретни действия и инвестиции в акушерките сега!

С уважение:

**ДИАНА ГЕОРГИЕВА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА БАПЗГ**

**РАЙНА БОЯДЖИЕВА,
ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА БАПЗГ (Квота „Акушерки“)**